

**ΔΙΑΤΑΞΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (δεύτερο πενταμελές τμήμα)
της 19ης Ιανουαρίου 2001 ***

Στην υπόθεση T-126/00,

Confederazione generale dell'industria italiana (Confindustria),

Confederazione Generale Italiana del Commercio, del Turismo, dei Servizi e delle PMI (Confcommercio),

Confartigianato,

Associazione Bancaria Italiana (ABI),

με έδρα τη Ρώμη (Ιταλία),

Associazione Nazionale fra le imprese assicuratrici (ANIA), με έδρα το Μιλάνο (Ιταλία),

Banco di Napoli SpA, με έδρα τη Νάπολη (Ιταλία),

εκπροσωπούμενες από τους A. Pappalardo και M. Merola, δικηγόρους, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

προσφεύγουσες,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ιταλική.

κατά

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενης από τους G. Rozet και V. Di Bucci, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

καθής,

που έχει ως αντικείμενο προσφυγή ακυρώσεως της αποφάσεως 2000/128/EK της Επιτροπής, της 11ης Μαΐου 1999, σχετικά με τα καθεστώτα ενίσχυσης τα οποία έθεσε σε εφαρμογή η Ιταλία σχετικά με μέτρα υπέρ της απασχολήσεως (ΕΕ 2000, L 42, σ. 1),

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ
ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ (δεύτερο πενταμελές τμήμα),

συγκείμενο από τους A. W. H. Meij, πρόεδρο, K. Lenaerts, A. Potocki, M. Jaeger και J. Piirung, δικαστές,

γραμματέας: H. Jung

εκδίδει την ακόλουθη

Διάταξη

Πραγματικά περιστατικά, διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

- 1 Στις 11 Μαΐου 1999, η Επιτροπή εξέδωσε την απόφαση 2000/128/EK σχετικά με τα καθεστώτα ενίσχυσης τα οποία έθεσε σε εφαρμογή η Ιταλία σχετικά με μέτρα υπέρ της απασχόλησης (στο εξής: η προσβαλλόμενη απόφαση). Η απόφαση αυτή κοινοποιήθηκε στην Ιταλική Κυβέρνηση στις 4 Ιουνίου 1999 και δημοσιεύθηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* της 15ης Φεβρουαρίου 2000 (ΕΕ L 42, σ. 1).
- 2 Με δικόγραφο που κατέθεσαν στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 10 Μαΐου 2000, οι προσφεύγουσες άσκησαν προσφυγή με αντικείμενο, κατ' ουσίαν, την ακύρωση της προσβαλλομένης αποφάσεως.
- 3 Με χωριστό έγγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 26 Ιουνίου 2000, η Επιτροπή προέβαλε ένσταση απαραδέκτου, βάσει του άρθρου 114, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου. Η Επιτροπή ζητεί από το Πρωτοδικείο:
 - να απορρίψει την προσφυγή ως απαράδεκτη·
 - να καταδικάσει τις προσφεύγουσες στα δικαστικά έξοδα.

- 4 Με υπόμνημα που κατέθεσαν στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 4 Σεπτεμβρίου 2000, οι προσφεύγουσες υπέβαλαν τις παρατηρήσεις τους επί της ενστάσεως απαραδέκτου, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 114, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου. Οι προσφεύγουσες ζητούν από το Πρωτοδικείο:

- να απορρίψει την ένσταση απαραδέκτου·
- να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

Επί του παραδεκτού

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 5 Η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι η παρούσα προσφυγή ασκήθηκε εκπρόθεσμα. Συγκεκριμένα δεδομένου ότι δεν σημειώθηκε καμία καθυστέρηση στη διανομή της Επίσημης Εφημερίδας της 15ης Φεβρουαρίου 2000, οι προσφεύγουσες, καταθέτοντας την προσφυγή στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 10 Μαΐου 2000, δεν τήρησαν την προθεσμία προσφυγής που προβλέπεται από τις συνδυασμένες διατάξεις του άρθρου 230, πέμπτο εδάφιο, ΕΚ, των άρθρων 101, παράγραφος 1, στοιχεία α' και β', και 102, παράγραφοι 1 και 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, καθώς και του άρθρου 1, τρίτη περίπτωση, του παραρτήματος II του κανονισμού διαδικασίας του Δικαστηρίου. Η Επιτροπή θεωρεί ότι, κατά τις διατάξεις αυτές, η προσφυγή θα έπρεπε να είχε κατατεθεί το αργότερο μέχρι 9ης Μαΐου 2000.

- 6 Η Επιτροπή προσθέτει ότι, δεδομένου ότι οι προαναφερθείσες διατάξεις δεν παρουσιάζουν ασάφειες, οι προσφεύγουσες δεν μπορούν να επικαλεστούν ούτε συγγνωστό σφάλμα ούτε τυχαίο συμβάν ή έκτακτη ανάγκη. Συνεπώς, η προσφυγή τους πρέπει να κριθεί απαράδεκτη.
- 7 Οι προσφεύγουσες εκτιμούν, αντιθέτως, ότι η προθεσμία δεκατεσσάρων ημερών που προβλέπει το άρθρο 102, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου άρχισε, εν προκειμένω, την επομένη της δημοσίευσής της προσαλλομένης αποφάσεως, ήτοι στις 16 Φεβρουαρίου 2000, ώρα 0 και όχι στις 15 Φεβρουαρίου 2000, τα μεσάνυχτα, όπως ισχυρίζεται η Επιτροπή. Η δεκατετραήμερη προθεσμία έληξε το τελευταίο δευτερόλεπτο της 29ης Φεβρουαρίου 2000. Η δίμηνη προθεσμία που προβλέπει το άρθρο 230, πέμπτο εδάφιο, ΕΚ άρχισε επομένως την 1η Μαρτίου 2000, ώρα 0, και έληξε το τελευταίο δευτερόλεπτο της 30ής Απριλίου 2000. Η δεκαήμερη παρέκταση της προθεσμίας λόγω αποστάσεως, που προβλέπει το άρθρο 1, τρίτη περίπτωση, του παραρτήματος II του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου για τους διαδίκους που έχουν τη συνήθη διαμονή τους στην Ιταλία, άρχισε επομένως την 1η Μαΐου 2000, ώρα 0, και έληξε το τελευταίο δευτερόλεπτο της 10ης Μαΐου 2000. Οι προσφεύγουσες καταλήγουν ότι η προσφυγή δεν ασκήθηκε εκπρόθεσμα και πρέπει να κριθεί παραδεκτή.
- 8 Οι προσφεύγουσες επισημαίνουν ότι με το άρθρο 102, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, επιδιώκεται να παρασχεθεί η εγγύηση στους τρίτους στους οποίους δεν απευθύνεται η εν λόγω πράξη προθεσμία 14 ημερών μετά τη δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα ώστε να είναι πράγματι σε θέση να λάβουν γνώση της πράξεως. Η δίμηνη προθεσμία προσφυγής την οποία ορίζει η Συνθήκη ΕΚ αρχίζει, επομένως, αμέσως μετά την παρέλευση της 14ης ημέρας, ενώ στην τελευταία αυτή προθεσμία δεν περιλαμβάνεται η ημερομηνία της δημοσίευσής, κατ' εφαρμογήν του κανόνα *dies a quo non computatur in termino* (άρθρο 101, παράγραφος 1, στοιχείο α', του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου).
- 9 Εις επίρρωση του ισχυρισμού τους, οι προσφεύγουσες κάνουν μνεία του άρθρου 3, παράγραφος 1, δεύτερη φράση, και παράγραφος 2, στοιχείο γ', του κανονισμού (ΕΟΚ, Ευρατόμ) 1182/71 του Συμβουλίου, της 3ης Ιουνίου 1971, περί καθορισμού των κανόνων που εφαρμόζονται στις προθεσμίες, ημερομηνίες και διορίες (ΕΕ ειδ. έκδ. 01/001, σ. 31), κατά το οποίο προθεσμία που προσδιορίζεται κατά εβδομάδες, μήνες ή έτη αρχίζει με την έναρξη της πρώτης ημέρας της προθεσμίας και λήγει με την

παρέλευση της τελευταίας ώρας της ημέρας της τελευταίας εβδομάδας, του τελευταίου μήνα ή του τελευταίου έτους, που είναι κατά την ονομασία ή τον αριθμό αντίστοιχη με την ημέρα έναρξης της προθεσμίας. Οι προσφεύγουσες παραπέμπουν επίσης στο άρθρο 10, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, του κανονισμού (ΕΟΚ) 4064/89 του Συμβουλίου, της 21ης Δεκεμβρίου 1989, για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων (ΕΕ L 395, σ. 1), και στο άρθρο 7, παράγραφος 4, του κανονισμού (ΕΚ) 447/98 της Επιτροπής, της 1ης Μαρτίου 1998, σχετικά με τις κοινοποιήσεις, τις προθεσμίες και τις ακροάσεις που προβλέπονται στον κανονισμό 4064/89 (ΕΕ L 61, σ. 1). Κατά τις προσφεύγουσες, επιβάλλεται η αναλογική εφαρμογή αυτών των διατάξεων για να δοθεί συνεπής ερμηνεία στις δικονομικές διατάξεις που σχετίζονται άμεσα με την παρούσα υπόθεση.

- 10 Επικουρικώς, οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι, ακόμη και αν γίνει δεκτή η άποψη της Επιτροπής, η προσφυγή τους πρέπει να γίνει δεκτή, δεδομένου ότι το σφάλμα που πραγματοποιήθηκε στον υπολογισμό των προθεσμιών θα πρέπει να θεωρηθεί συγγνωστό, λόγω του μεγάλου αριθμού των στοιχείων που συνηγορούν υπέρ του δικού τους τρόπου υπολογισμού των προθεσμιών για την άσκηση προσφυγής και των αμφιβολιών σχετικά με τη συγκεκριμένη εφαρμογή, εν προκειμένω, των διατάξεων για τον υπολογισμό των εν λόγω προθεσμιών.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 11 Κατά το άρθρο 111 του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, όταν μία προσφυγή είναι προδήλως απαράδεκτη, το Πρωτοδικείο μπορεί, χωρίς να συνεχίσει τη διαδικασία, να αποφανθεί με αιτιολογημένη διάταξη. Εν προκειμένω, το Πρωτοδικείο κρίνει ότι διαθέτει επαρκείς πληροφορίες από τα στοιχεία του φακέλου για να αποφανθεί επί του παραδεκτού της παρούσας προσφυγής χωρίς να συνεχίσει τη διαδικασία.
- 12 Επειδή εν προκειμένω πρόκειται για προσφυγή κατά πράξεως δημοσιευθείσας στην Επίσημη Εφημερίδα της 15ης Φεβρουαρίου 2000, επιβάλλεται η υπόμνηση, αφενός, ότι, κατά το άρθρο 102, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, «όταν η προθεσμία ασκήσεως προσφυγής κατά πράξεως οργάνου αρχίζει

να τρέχει από τη δημοσίευση της πράξεως, η προθεσμία αυτή υπολογίζεται, κατά την έννοια του άρθρου 101, παράγραφος 1, στοιχείο α', από το τέλος της δεκάτης τετάρτης ημέρας από της δημοσιεύσεως της πράξεως στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*».

- 13 Εξάλλου, από το άρθρο 101, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου προκύπτει ότι οι δικονομικές προθεσμίες που προβλέπονται, συγκεκριμένα, από τη Συνθήκη ΕΚ και από τον εν λόγω κανονισμό υπολογίζονται χωρίς να υπολογίζεται η ημέρα κατά την οποία λαμβάνει χώρα το γεγονός το οποίο συνιστά την αφετηρία της προθεσμίας και λήγουν με την παρέλευση της ημέρας του τελευταίου μήνα αν η οικεία προθεσμία εκφράζεται σε μήνες, η οποία φέρει την ίδια ημερομηνία με την ημέρα κατά την οποία έλαβε χώρα το γεγονός που αποτελεί την αφετηρία της προθεσμίας.
- 14 Όπως έκρινε το Δικαστήριο στην απόφασή του της 15ης Ιανουαρίου 1987, 152/85, Misset κατά Συμβουλίου (Συλλογή 1987, σ. 223, σκέψη 7), μια τέτοια διάταξη, η οποία αποκλείει από τον υπολογισμό των δικονομικών προθεσμιών την ημέρα κατά την οποία λαμβάνει χώρα η πράξη που αποτελεί την αφετηρία της προθεσμίας, έχει ως στόχο να εξασφαλίσει για κάθε διάδικο την πλήρη χρησιμοποίηση των προθεσμιών. Το Δικαστήριο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι, ανεξαρτήτως της ώρας κατά την οποία πραγματοποιείται η κοινοποίηση της συγκεκριμένης πράξεως, «η προθεσμία αρχίζει να τρέχει από το τέλος της ημέρας κοινοποιήσεως».
- 15 Επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η συλλογιστική αυτή ισχύει επίσης για την ερμηνεία του άρθρου 102, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, σχετικά με την προθεσμία ασκήσεως προσφυγής που αρχίζει να τρέχει από της δημοσιεύσεως της εν λόγω πράξεως. Στη διάταξη αυτή διευκρινίζεται ότι η προθεσμία αυτή ασκήσεως προσφυγής υπολογίζεται, κατά την έννοια του άρθρου 101, παράγραφος 1, στοιχείο α', του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, «από το τέλος της δεκάτης τετάρτης ημέρας από της δημοσιεύσεως της πράξεως». Το άρθρο 102, παράγραφος 1, του εν λόγω κανονισμού παρέχει επομένως στον προσφεύγοντα δεκατέσσερις ολόκληρες ημέρες πέραν της κανονικής προθεσμίας προσφυγής των δύο μηνών και η *dies a quo* μεταφέρεται, συνεπώς, στην δεκάτη τετάρτη ημέρα από της δημοσιεύσεως της εν λόγω πράξεως.

- 16 Επειδή, εν προκειμένω, πρόκειται για τη δίμηνη προθεσμία ασκήσεως προσφυγής του άρθρου 230, πέμπτο εδάφιο, ΕΚ, η *dies a quo* μεταφέρθηκε από τις 15 στις 29 Φεβρουαρίου 2000, γεγονός που παρείχε στις προσφεύγουσες συμπληρωματική προθεσμία δεκατεσσάρων πλήρων ημερών, συμπεριλαμβανομένης της 29ης Φεβρουαρίου 2000 μέχρι τα μεσάνυχτα.
- 17 Κατά το άρθρο 101, παράγραφος 1, στοιχείο β', του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, κατά το οποίο οι προθεσμίες που προσδιορίζονται σε μήνες λήγουν με την παρέλευση της ημέρας του τελευταίου μήνα η οποία φέρει την ίδια ημερομηνία με τη *dies a quo*, η εν λόγω προθεσμία ασκήσεως προσφυγής έληξε με την παρέλευση της 29ης Απριλίου 2000.
- 18 Το γεγονός ότι αυτή η ημερομηνία αντιστοιχούσε σε Σάββατο δεν επέφερε την παράταση, κατ' εφαρμογή του άρθρου 101, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, της λήξεως της προθεσμίας μέχρι το τέλος της επόμενης εργάσιμης ημέρας. Συγκεκριμένα, επειδή όλες οι προσφεύγουσες εδρεύουν στην Ιταλία, η προθεσμία ασκήσεως προσφυγής παρεκτάθηκε κατά δέκα ημέρες, λόγω αποστάσεως, βάσει των συνδυασμένων διατάξεων του άρθρου 102, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου και του άρθρου 1, τρίτη περίπτωση, του παραρτήματος II του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου. Όπως έκρινε το Δικαστήριο στη διάταξή του της 15ης Μαΐου 1991, C-122/90, Emsland-Stärke κατά Επιτροπής (που δεν έχει δημοσιευθεί στη Συλλογή, σκέψη 9), το άρθρο 101, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου έχει εφαρμογή μόνο στην περίπτωση κατά την οποία η λήξη της πλήρους προθεσμίας, συμπεριλαμβανομένης της παρεκτάσεως της προθεσμίας λόγω αποστάσεως, συμπίπτει με ημέρα Σάββατο, Κυριακή ή με κατά νόμο εορτάσιμη ημέρα (βλ. επίσης διάταξη του Πρωτοδικείου της 20ής Νοεμβρίου 1997, T-85/97, Horeca-Wallonie κατά Επιτροπής (Συλλογή 1997, σ. II-2113, σκέψεις 25 και 26). Εν προκειμένω, δεδομένης της δεκαήμερης παρεκτάσεως της προθεσμίας λόγω αποστάσεως, η πλήρης προθεσμία για την άσκηση της προσφυγής τους έληξε την Τρίτη 9 Μαΐου 2000, τα μεσάνυχτα, καθόσον η ημερομηνία αυτή δεν συμπεριλαμβάνεται στον κατάλογο των κατά νόμο εορτασίμων ημερών του άρθρου 1 του παραρτήματος I του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, το οποίο ισχύει για το Πρωτοδικείο βάσει του άρθρου 101, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου.
- 19 Επομένως, η παρούσα προσφυγή, η οποία ασκήθηκε στις 10 Μαΐου 2000, ήταν εκπρόθεσμη.

- 20 Καθόσον οι προσφεύγουσες αμφισβητούν το εκπρόθεσμο της προσφυγής τους επικαλούμενες την αναλογική εφαρμογή των κανονισμών 1182/71, 4064/89 και 447/98 επιβάλλεται η διαπίστωση ότι οι διατάξεις που ρυθμίζουν την προθεσμία ασκήσεως προσφυγής αποτελούν πλήρη ρύθμιση που επιτρέπει να προσδιορίζεται όχι μόνο η έναρξη της προθεσμίας αλλά και η λήξη της, ούτως ώστε παρέλκει η εξέταση του ζητήματος αν έχουν αναλογική εφαρμογή οι προπαρατεθέντες κανονισμοί (βλ., υπ' αυτήν την έννοια, την προπαρατεθείσα απόφαση *Misset* κατά Συμβουλίου, σκέψη 10).
- 21 Όσον αφορά, επίσης, το επιχείρημα της συγγνωστής πλάνης που προβάλλουν οι προσφεύγουσες, επιβάλλεται η υπόμνηση ότι, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, η αυστηρή εφαρμογή των κοινοτικών κανόνων περί δικονομικών προθεσμιών ανταποκρίνεται στην αρχή της ασφάλειας του δικαίου και στην ανάγκη να αποφεύγεται κάθε αυθαίρετη διάκριση ή μεταχείριση κατά την απονομή της δικαιοσύνης (προπαρατεθείσα απόφαση *Misset* κατά Συμβουλίου, σκέψη 11). Επομένως, η εν προκειμένω εφαρμοστέα σχετική με τις προθεσμίες ρύθμιση δεν παρουσιάζει ιδιαίτερη δυσκολία ερμηνείας, και κατά συνέπεια δεν μπορεί να αναγνωρισθεί η συγγνωστή πλάνη εκ μέρους των προσφευγουσών, η οποία θα δικαιολογούσε παρέκκλιση από την αυστηρή εφαρμογή της εν λόγω ρυθμίσεως.
- 22 Τέλος, οι προσφεύγουσες δεν απέδειξαν αλλ' ούτε και προέβαλαν την ύπαρξη τυχαίου συμβάντος ή ανωτέρας βίας που θα επέτρεπαν στο Πρωτοδικείο να παρεκκλίνει από την εν λόγω προθεσμία βάσει του άρθρου 42, δεύτερο εδάφιο, του Οργανισμού ΕΚ του Δικαστηρίου, το οποίο εφαρμόζεται στη διαδικασία ενώπιον του Πρωτοδικείου κατά το άρθρο 46 του εν λόγω οργανισμού.
- 23 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι η προσφυγή πρέπει να απορριφθεί ως προδήλως απαράδεκτη.
- 24 Υπό τις συνθήκες αυτές, παρέλκει πλέον να αποφανθεί το Πρωτοδικείο επί της αιτήσεως παρεμβάσεως που υπέβαλε στις 9 Οκτωβρίου 2000 η *Federazione associazioni imprese distribuzione*.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 25 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Επειδή οι προσφεύγουσες ηττήθηκαν, επιβάλλεται, λαμβανομένου υπόψη του αιτήματος της καθής, να καταδικαστούν στα δικαστικά έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (δεύτερο πενταμελές τμήμα)

διατάσσει:

- 1) Απορρίπτει την προσφυγή ως προδήλως απαράδεκτη.**
- 2) Οι προσφεύγουσες φέρουν τα δικαστικά έξοδα.**

Λουξεμβούργο, 19 Ιανουαρίου 2001.

Ο Γραμματέας

H. Jung

Ο Πρόεδρος

A. W. H. Meij